

A NYOLCVANÉVES BUDAPESTI VÍZMŰ

A mai Budapest területén az első vízművet a rómaiak építették meg. Óbudán, a Szentendrei-út mentén, még ma is láthatók Aquincum vízellátását szolgáló aqueductus pilléreinek maradványai.

A középkorban Mátyás király budai palotája részére építettek vízvezeték, amely a svábhgyi források vizét szállította a Várba. A törökök Dunavizet használtak, amelyet taposómalmok segítségével emeltek ki a Dunából.

Pest lakói a régi időkben a házak udvarán ásott kutak vizét és a Dunáról hordott vizet használták. A város vezetősége 1867-ben határozta el a vízmű megépítését, amely Lindley Vilmos angol mérnök tervei szerint és vezetés alatt a mai Országház mellett épített kutakból és részben a Dunából nyert vízzel látta el a város lakosságát. A víztermelés fokozására Wein János, a Vízművek első igazgatója, 1878-ban vízszintes gyűjtőcsövet (galériát) építtetett a pesti Dunaparton.

Wein János tervei szerint épült meg 1879-ben a budai városrészek vízellátására szolgáló Budaújlaki-víztermelőtelep, s ezzel egyidejűleg Buda magasabban fekvő részeinek vízellátására több szivattyútelepet és vízmedencét építettek.

Budapest végleges vízművei 1893–1904-ig épültek meg Wein János és Kajlinger Mihály tervei szerint Káposztásmegyeren.

Vízellátás szempontjából Budapest igen előnyös helyzetben van. A káposztásmegyeri és szentendreszigeti Dunaparton az általában, nem túlságosan nagy mélységben, ősi időkben igen jó összetételű homokos kavics rakódott le, amelyben nagymennyiségű és folyton megújuló talajvíz tárolódik. A vastag kavicsrétegben összegyűlő víz tisztaságát felülről homokos, humuszos sárga agyagréteg, alulról pedig vizet át nem bocsátó diluviális kék agyagréteg védi. Budapest vízellátása ezen a természetes szűrési rendszeren alapul.

A főváros vízellátását ma három víztermelőtelep biztosítja: a Káposztásmegyeri-főtelep, a hozzátartozó szivattyútelepekkel, a Kossuth Lajos-téri és a Budaújlaki-telep.

A káposztásmegyeri vízmű-rendszer 72 aknakút és 328 csőkút vizet termeli ki. A Kossuth Lajos-téri víztermelőtelep 1047 m hosszú vízszintes gyűjtőcsőből (galériából), a Budaújlaki-telep pedig 280 m hosszú vízszintes gyűjtőcsőből, 6 aknakútból, valamint a Margitszigeten épült 25 csőkútból termeli ki a vizet.

A Vízművek gépi berendezéseit 1927–1941-ben korszerűsítették. A gőzüzemű gépeket elektromos üzeműekre cserélték ki.

A főváros lakossága 1943-ban 90.066.377 m³, 1946-ban 82.266.628 m³ vizet fogyasztott el. A Vízművekhez tartozó közcsőhálózat hossza 1946. év végén 1367 km.

Budapest ostroma alatt a Vízművek dolgozói gondoskodtak a főváros vízellátásának lehető zavartalanosságáról. A vízszolgáltatás teljesen csak órákra szünetelt, hetek múlva csaknem teljes üzemmel dolgozott a Vízmű. Több mint 1000 csőtörést szenvedett a csőhálózat és sok gépház, illetve gépegység sérült meg vagy ment tönkre. A Vízművek alkalmazottainak az ostrom alatti hősiess munkája biztosította a főváros lakosságának legelémi életszükségletét, a vizet, de 21 vízműalkalmazott lett hősi halált, a harcstérre vált munkahelyen.

A Vízművek dolgozói az ostrom óta az újjáépítést csaknem teljesen befejezték. Az üzem vezetősége pedig már a jövőre gondol, s újabb víznyerőterületek feltárásán és a főváros vízellátásába való bekapcsolásán dolgozik. (X)

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

x)

Cím:

A nyolcvanéves budapesti vízmu

Forrás:

1947 máj. 1.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füzet)

(Oldal)

hely

628.1

Oszályozás

Idő

1947

Személy

Helyszám